

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu* tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin
Hakkâri Milletvekili

Van Ferit Melen Havalimanı'nda 1 Mayıs 2025 itibarıyla başlatılan altyapı ve pist onarım çalışmaları nedeniyle havalimanı tarifeli uçuşlara sınırlı şekilde açık tutulmakta, 5 Eylül- 5 Aralık 2025 tarihleri arasında ise tamamen kapatılacağı duyurulmuştur. Ancak bu zorunlu altyapı süreci, merkeziyetçi ulaşım politikaları nedeniyle bölge halkı ve özellikle öğrenciler için ağır mağduriyetler doğurmaktadır.

Van'a en yakın hava ulaşım alternatifi olan Hakkâri Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı, fiziki yakınlık ve kapasite açısından değerlendirilmesi gereken bir alternatif olmasına rağmen mevcut uçuş planlamasında göz ardı edilmiş ve buraya herhangi bir ek sefer konulmamıştır. Buna karşın Van'a daha uzak mesafedeki Muş ve Ağrı illerindeki havalimanlarına ek seferler planlanmıştır. Bu tercih, yalnızca mesafe açısından değil, coğrafi ulaşılabilirlik ve ulaşım altyapısının sınırlı olduğu bölgelerde yaşayan yurttaşların seyahat hakkını doğrudan kısıtlamaktadır.

Özellikle yaz aylarında artan yolcu yoğunluğu ve bayram dönemleriyle çakışan bu tadilat süreci, bilet fiyatlarının fahiş düzeylere çıkmasına yol açmış, düşük gelirli ailelerden gelen öğrenciler başta olmak üzere yurttaşları ağır ekonomik baskı altına almıştır. Kıbrıs'ta öğrenim gören öğrenciler, doğrudan Van'a ulaşamadıkları için ya Diyarbakır veya Adana gibi uzak illere uçup karayoluyla Van'a ve ardından Hakkâri'ye geçmekte ya da tek seçeneği kalmış olan yüksek fiyatlı aktarmalı uçuşlara yönelmek zorunda kalmaktadır. Mart ayında 1.500 TL olan uçak biletlerinin kısa sürede 12.000-15.000 TL aralığına ulaşması, bu artışın fırsatçılıkla ilişkili olabileceğine dair güçlü bir kanaat oluşturmıştır. Bilet fiyatlarındaki bu anormal yükselişin üniversitelerin akademik takvimi ve tatil dönemleriyle eşzamanlı oluşu da kaygı vericidir.

Bu bağlamda, hava yolu şirketlerinin kamu denetiminden uzak, keyfi fiyatlandırma uygulamaları; Bakanlığın bölgesel planlama ve koordinasyon konusundaki eksiklikleri ile birleşerek özellikle Kürtlerin çoğunlukta yaşadığı illerde yaşayan yurttaşlar açısından anayasal seyahat hakkını zedelemekte, bölgesel eşitsizliği derinleştirmektedir.

Ulaşım hakkı bir ayrıcalık değil, temel bir haktır. Kamu kaynaklarıyla inşa edilen havaalanlarının işletilmesi ve planlanması, yalnızca ekonomik verimlilik kriterlerine göre değil; sosyal adalet, bölgesel eşitlik ve yurttaşların temel haklarına erişimi gözeterek yapılmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Van Ferit Melen Havalimanı'nın tadilat süreci planlanırken, Hakkâri Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı'na neden ek sefer planlanmamıştır? Bu tercih hangi teknik, ekonomik veya siyasi gerekçelere dayanmaktadır?
2. Hakkâri Yüksekova Havalimanı, Van'a mesafe açısından en yakın havalimanı olmasına rağmen ulaşım planlamasında göz ardı edilmesinin gerekçesi nedir? Bakanlık bu konuda bir değerlendirme veya yeniden planlama yapacak mıdır?
3. Tadilat süreci boyunca Van'a kara yolu mesafesi oldukça uzak olan Muş ve Ağrı gibi illere yönlendirilen yolcuların yaşadığı ulaşım zorlukları ve seyahat süresi artışı göz önüne alındığında, bu kararların bölge halkı üzerindeki etkilerine dair herhangi bir sosyal etki analizi yapılmış mıdır?
4. Kıbrıs'ta öğrenim gören öğrencilerin bölgeye dönüşlerinde yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından planlanan herhangi bir destek, sübvansiyon ya da kolaylaştırıcı uygulama var mıdır?
5. Son dönemde hava yolu şirketleri tarafından uygulanan bilet fiyatları ciddi oranda artmıştır. Özellikle bayram, tatil ve akademik takvim dönemlerinde Kıbrıs-Adana/Diyarbakır güzergâhındaki bilet fiyatlarının 12.000 TL'yi aşması fırsatçılık değil midir? Bu fiyatlandırmaların denetlenmesi yönünde bir mekanizma var mıdır?
6. Bakanlığınız, Van'daki tadilat süreci boyunca özel hava yollarının uyguladığı aktarma süreleri ve fahiş bilet fiyatlarına karşı herhangi bir inceleme başlatmış mıdır? Bu konuda Rekabet Kurumu veya Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile eşgüdüm içinde bir denetim yürütülmekte midir?
7. Tadilat süreci boyunca kara yolu ulaşımı ile ilgili olarak herhangi bir destek, otobüs seferi artırımı veya fiyat sübvansiyonu planlanmakta mıdır? Bu tür önlemlerle öğrencilerin ve yurttaşların mağduriyetlerinin hafifletilmesi planlanıyor mu?
8. Van Ferit Melen Havalimanı'nın 2025 yılı tadilat süreci, gelecekte benzer havalimanı bakım/onarım uygulamaları için örnek teşkil edecek midir? Bu tür süreçlerde bölgesel eşitliği ve ulaşım hakkını güvence altına almak amacıyla yeni planlamalar yapılacak mıdır?